

ПРАВИЙ І ЛІВИЙ

Анна Пашкевич

Кася Валентинович

Переклад: Ольга Смольницька

Моїм Найближчим

ПРАВИЙ І ЛІВИЙ

Анна Пашкевич

Кася Валентинович

Біля дверей стояли страшенно брудні черевики. Тільки вранці хтось має протерти їх мокрою ганчіркою.

– Ти спиш? – спитав Лівий, який утомився та знувдився від упертого мовчання Правого.

– Дрімаю, – відповів зітхаючи Правий. Тієї ночі йому не дуже кортіло розмовляти. Товстий шар бруду і багнуки й сьогодні тяжко тиснув на нього. Він відчував, що багно вкривало не тільки зморену від витоптування зношену підошву, а й майже весь червоний носак.

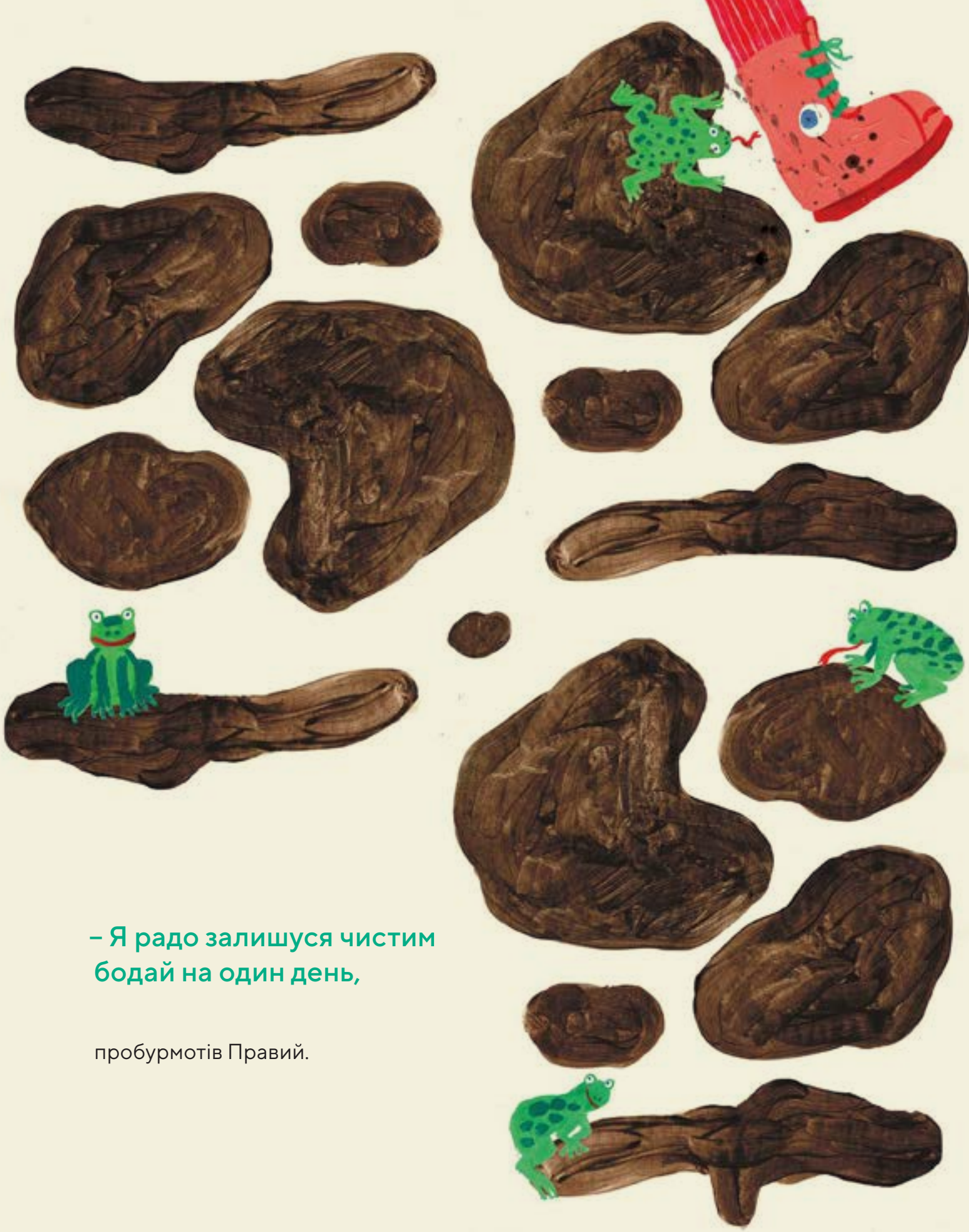
– Нудно мені, – сказав Лівий. – До ранку стільки часу, і́з навті ще не знати, чи підемо завтра кудись. Я чув, як Мадзя ввечері підбухикувала.

Б'юся об заклад: мама триматиме її вдома, а потім... ніякої прогулянки.

– Я радо залишуся чистим
бодай на один день,

пробурмотів Правий.

На противагу Лівому, він ненавидів пил, калюжі і мокру землю, які Мадзю – їхню власницю – нібито геть не обходили. Майже на кожній прогулянці черевики поверталися такими стомленими, що ледь-ледь могли розпізнати, якого раніше були кольору.

– Якби я міг на мить стати святковою туфелькою...

розміявся Правий, кидаючи сповнений жалю погляд у бік шафки для взуття. – Лише подумай, як чудово було б гуляти тільки в сонячні та сухі дні. Гравій радісно рипів би, а на дорозі не було б калюж. Після такої прогулянки підошва вже точно мені не так би муляла. Мадзю надто збитозна і непосидюща. Я дивуюся, що її мама зовсім не проти.

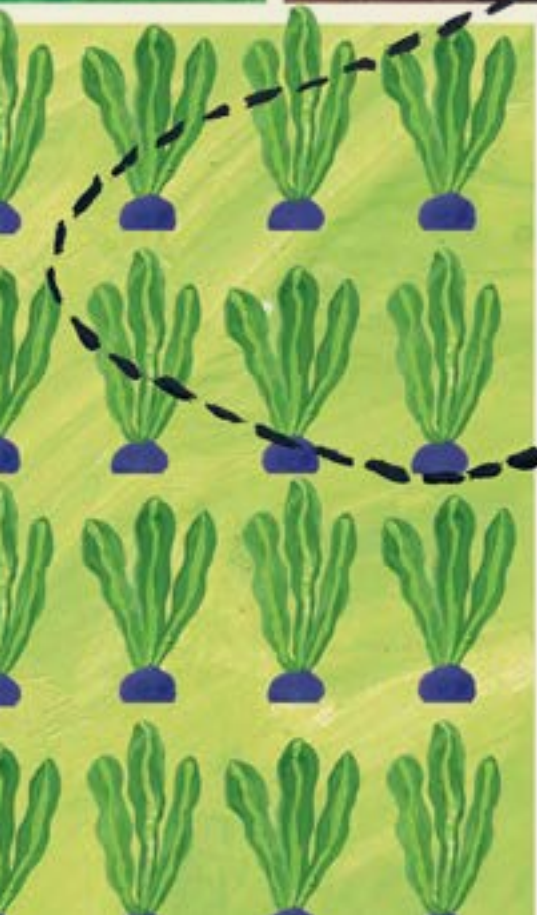
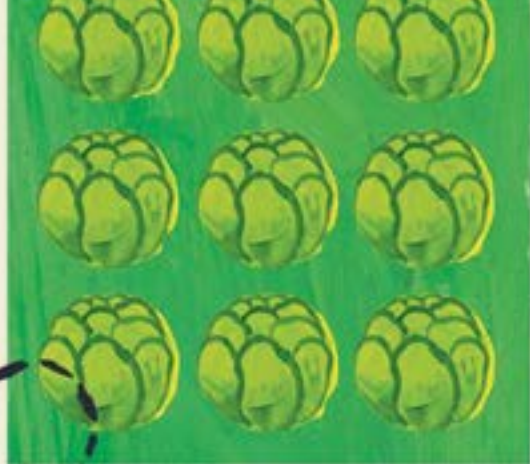

– Ех, сказав би я, що ти сьогодні встав з лівої ноги,

пожартував Лівий, який мав зовсім іншу думку про звички Мадзі. Щоправда, дівчинка рідко трималася стежки і часто бігала по бруду, камінні та траві. Але ж як це було весело! Лівий любив ті миті непевності, коли, перестрибуючи через калюжу, він не знав, чи приземлиться біля її краю, чи просто в ній. Кожна прогулянка до парку була схожа на емоційну пригоду, під час якої звичайний валун або корінь на видоті ставали справжнім випробуванням. Хоча маршрут пішої прогулянки майже ніколи не змінювався, Лівий завжди був певний, що по дорозі відбудеться щось несподіване.

Раптом із шапки для взуття долинуло
чиєсь буркотіння, а потім хтось тихим
голосом спитав:

– Правий, невже ти хочеш тут цілий
день стояти і тільки вряди-годи
виходити на вулицю?

– Звісно, – переконано відповів Правий.

– На мою думку, надлишок вражень не приносить жодної користі.

Чисті алеї, тротуари і гладкий асфальт набагато краще, ніж піщані, вкриті багнюкою стежки, де стільки різних перешкод. Хіба я не маю рації? – Правий красномовно позирнув на Лівого, сподіваючись, що той стане одностороннім (адже обидва з однієї пари) та підтримає його не вагаючись.

Лівий, однак, мовчав. Він намагався уявити, як це – бути маленькою, елегантною туфелькою для особливих випадків. Той, хто здебільшого перебуває у шафі, має обережно ходити, коли його надягають, уникаючи всього, що може його забруднити. Він часто чув, як Мадзина мама просила дівчинку стежити за своїми гарненькими блакитними туфельками, адже донька ось-ось піде кудись у гості. Це був один із таких черевичків, який і спитав Правого.

– Навіть не знаєш, як сильно я тобі заздрю... –
У шафці щось зашурхотіло, і черевичок почав
безперервно зітхати. – Щодня ти спостерігаєш
за світом і маєш незабутні враження.

**Я навіть не знаю, як це – відчувати
під собою мокру землю, яку
нещодавно зросив дощ.**

Не знаю, як сильно може боліти
підшва, коли ти походиш
по стежках, посипаних
гравієм, із годину й більше.
Я б що завгодно віддав, щоб
подивитися, як це – стрибати
по болоті чи бігати по зеленій
траві. На жаль, я виходжу надвір
лише в особливих випадках.

– Отакої! – зарухався Правий. –

Кажеш, ліпше щодня повертатися заболоченим багнукою, мов якась послідуца калоша?

Поглянь на себе та свого напарника! На вашу гладку, блискучу та ніжну шкіру, на пряжки, що сяють на сонці, мов щире золото! Адже коли Мадзя вас надягає, перш ніж кудись піти, вона кілька разів видивляється на себе у дзеркало. От ви для неї справді особливі, а нас вона швидко занастить, і ми опинимося на смітнику. Тим часом ви...

– Тим часом Мадзя швидко з них виросте! –
втрутився Лівий таким тоном, що Правий одразу
замовк. – Для них тим паче кожний вихід може
виявитись останнім. І я запевняю тебе, що в їхньому
випадку це буде справді велике нещастя.

**Замість того, щоб постійно скаржитися,
краще поправ і підчепури шнурки
й більше стільки не патякай. Іноді я не
можу повірити, що ми з однієї пари...**

МАГАЗИН

Лівий ще кілька разів пирхнув, потім розвернувся до стіни, давши зрозуміти, що не має наміру продовжувати розмову. У шафці також запанувала тиша. Правий постукав подошвою по підлозі, намагаючись струсити трохи засохлого бруду. Несподівано він відчув, що опинився в геть безглуздій ситуації.

“Може, завтрашня прогулянка, якщо вона відбудеться, – подумав він, – не така вже й погана ідея?”

Анна Пашкевич

– авторка понад шістдесяти книжок для дітей, у тому числі «Щось і Нічого», яка була внесена до Міжнародного списку «Білі ворони-2021». Її книги перекладалися багатьма мовами. Авторка сценаріїв для вчителів. Постійно співпрацює з журналом для сліпих і слабкозорих дітей «Промінчик» («Promyszek»).

Проводить майстер-класи з читання для дітей у школах і дитячих садках.

Пише вірші для дорослих.

Кася Валентинович

– ілюстраторка, графік. Співпрацює з графічною студією „Homework”. Спеціалізується на проектах для культурних установ у першу чергу пов'язаними з навчанням і вихованням дітей. Авторка ідентифікації всіх видань кінофестивалю „Дитяче кіно”, ілюстрованої ідентифікації місця родинного виховання в Музеї історії польських євреїв Полін (POLIN), навчальних видань для Національного музею у Варшаві, Музею Фредерика Шопена у Варшаві та «Крикотеки» у Кракові.

Співзасновниця бренду настільних ігор „Zagrywki” (Розіграші). Авторка ілюстрацій до кількох книг. Ілюстрації ввійшли до художньої колекції Музею історії польських євреїв Полін (POLIN) у Варшаві. Переможниця графічних конкурсів, у тому числі «Найкрасивіші книги року», отримала Головний приз журі за книгу „Правий і Лівий” у конкурсі „The BIVF Ananas International Illustration Exhibition” (Пекінський Міжнародний книжковий ярмарок Міжнародна виставка ілюстрацій “Ананас”). Пройшла відбір на виставку ілюстраторів на Bologna Children’s Book Fair (Болонський ярмарок дитячих книг) у 2019 році.

Ольга Смольницька

– українська філологиня, філософиня, перекладачка, поетка, письменниця, культурна діячка. Кандидат філософських наук (українознавство). Авторка восьми українських книг. Лауреатка міжнародних і українських премій та конкурсів. Авторка понад 300 наукових публікацій, її твори і вірші перекладені багатьма мовами. В її перекладах опубліковано 9 прозових книг (з англійської мови), а також численні поетичні антології та інші видання з різних мов. Організувала перекладацькі, літературні, наукові та інші культурні заходи.

Хобі: читання, малювання, фотографування, відвідування музеїв та інших культурних пам’яток, споглядання природи.

Правий і Лівий

© Анна Пашкевич, текст

© Катажина Валентинович, ілюстрації

© Ольга Смольницька, переклад

© Wydawnictwo Widnokrąg, 2022

Видання і графічне опрацювання: Беата Дановцька

Відповідальний редактор: Анна Новацька-Девілар

Коректура: Галина Лильо

П'ясечно 2023

Усі права застережені. Жодна частина цієї публікації не може бути відтворена в будь-якій формі або в будь-який спосіб без письмової згоди видавця.

Книжка вийшла друком у рамках проєкту „Книжки, які обнадіюють”

Фінансується фондами ЄС. Висловлені погляди та думки є виключно поглядами та думками автора(ів) і не обов'язково відображають погляди та думки Європейського Союзу або Європейського агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ані Європейський Союз, ані Європейське агентство з питань освіти і культури не несуть за них відповідальності.

Співфінансується
Європейським Союзом

Партнер проєкту:

La Fontaine
FUNDACJA

Дофінансовано/Підтримано коштами Міністерства культури і національної спадщини з Фонду сприяння розвитку культури – державного цільового фонду.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

ISBN 978-83-966090-0-7

www.wydawnictwo-widnokrąg.pl

Правий і Лівий – це... два черевики з абсолютно різними темпераментами і смаками. Правий – принципівий, педантичний, не любить бруднитися – віддає перевагу комфорту своєї шафи. Натомість Лівий любить тривалі прогулянки, стрибки в калюжі та всілякі бешкетування. Ця різниця в характері викликає напруженість і бурхливі нічні дискусії в шафі, де вони живуть. Історія Правого і Лівого з гумором і легкістю розповідає про те, що ми маємо право відрізнятись, але нам не варто поспішно засуджувати інших, порівнювати себе з кимось або заздрити комусь, адже ми ніколи не знаємо, про що мріє інша людина. Може, про те, щоб мати можливість опинитися на нашому місці? Однак, коли оцінимо «тут і зараз», з'являться велика радість і нові можливості!

KSIĄŻKA NIE JEST PRZEZNACZONA DO SPRZEDAŻY
КНИГА НЕ ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ ПРОДАЖУ

